

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNI ZAVOD ZA STATISTIKU

METODOLOGIJA

ZA UVOĐENJE I VOĐENJE JEDINSTVENE EVIDENCIJE I JEDINSTVENOG REGISTRA PROSTORNIH JEDINICA

SARAJEVO, 2012.

Federalni zavod za statistiku, Zelenih beretki 26 Sarajevo; tel. 033 20 64 52, faks 033 22 61 51,
e-mail: fedstat@fzs.ba; www.fzs.ba

IZDAJE I ŠTAMPA FEDERALNI ZAVOD ZA STATISTIKU
Zelenih beretki 26, 71 000 Sarajevo
Tel/Fax: +387 33 226 151
Web stranica: www.fzs.ba
E- mail: fedstat@fzs.ba.

Odgovara direktor: Hidajeta Bajramović

Metodologiju pripremili:

Munira Zahiragić, pomoćnik direktora,
Belmira Hadžiabdić, šef odsjeka za GIS i registar prostornih jedinica
Suada Lokvančić, stručni savjetnik u odsjeku za GIS i registar prostornih jedinica
Saradnici u izradi:
Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove i
Federalno ministarstvo prostornog uređenja

PREDGOVOR

U ovoj publikaciji Federalni zavod za statistiku objavljuje „Metodologiju za uvođenje i vođenje jedinstvene evidencije i jedinstvenog registra prostornih jedinica“ za njihovo jedinstveno funkcionisanje.

Jedinstvena evidencija i Jedinstveni registar predstavljaju značajan standard društvenog sistema informisanja.

Metodologija je namijenjena svim subjektima društvenog sistema informisanja, kao i učesnicima na uvođenju i vođenju Jedinstvene evidencije i Jedinstvenog registra.

Metodologija sadrži osnove Jedinstvene evidencije i Jedinstvenog registra, zadatke svih učesnika na njihovom uvođenju, kao i Program uvođenja novih tehnologija- GIS tehnologije u procesu upravljanja registrom prostornih jedinica.

SADRŽAJ

PREDGOVOR	3
SKRAĆENICE	5
1. UVOD	7
2. CILJEVI UVOĐENJA I VOĐENJA JEDINSTVENE EVIDENCIJE I JEDINSTVENOG REGISTRA PROSTORNIH JEDINICA.....	7
3. DEFINICIJA JEDINSTVENE EVIDENCIJE I JEDINSTVENOG REGISTRA PROSTORNIH JEDINICA.....	7
4. SADRŽAJ SEPJ I RPJ.....	8
5. JEDINICE SEPJ I RPJ.....	8
<i>Klasifikacija prostornih jedinica u SEPJ i RPJ.....</i>	<i>8</i>
6. PROMJENE U SEPJ I RPJ.....	19
7. SEPJ I RPJ	23
<i>Sastavni dijelovi SEPJ</i>	<i>23</i>
<i>Registar Prostornih Jedinica (RPJ).....</i>	<i>26</i>
8. POSLOVI OKO UVOĐENJA I VOĐENJA PODATAKA O PROSTORNIM JEDINICAMA U SEPJ I RPJ.....	26
<i>Uspostava stanja podataka na određeni datum</i>	<i>27</i>
<i>Redovno dostavljanje podataka o promjenama</i>	<i>27</i>
<i>Izrada elaborata promjena</i>	<i>27</i>
<i>Program uvođenja podataka o jedinicama mjesne samouprave.....</i>	<i>28</i>
<i>Izrada tehničke dokumentacije za provođenje popisa i anketnih istraživanja.....</i>	<i>28</i>
<i>Program uvođenja novih tehnologija- GIS tehnologije u procesu upravljanja registrom prostornih jedinica</i>	<i>29</i>
9. POSLOVI NADLEŽNIH TIJELA U VEZI S UVOĐENJEM I VOĐENJEM PODATKA O PROSTORNIM JEDINICAMA.....	30
<i>Poslovi Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove</i>	<i>31</i>
<i>Poslovi Federalnog ministarstva prostornog uređenja</i>	<i>31</i>
<i>Poslovi stručnih općinskih službi</i>	<i>31</i>
<i>Poslovi Federalnog zavoda za statistiku</i>	<i>32</i>
<i>Poslovi tijela nadležnih za donošenje odluka o prostornim jedinicama</i>	<i>32</i>
P R I L O Ž I	33

SKRAĆENICE:

JLS - jedinica lokalne samouprave

SEPJ -službena evidencija prostornih jedinica

RPJ - registar prostornih jedinica

NUTS - Nomenklatura prostornih jedinica za statistiku
(Nomenclature des unités territoriales statistiques)

ODK - Osnovne državne karte

GIS - Geografski Informacioni Sistem
(Geographic Information System)

BPKN – baza podataka katastra nekretnina

Prema standardu ISO 3166 Bosna i Hercegovina ima dvoslovnu oznaku **BA**,
troslovnu oznaku **BIH** i trocifrenu brojčanu oznaku **070**

R - mjerilo ili razmjera

SK – Statistički krug

PK – Popisni krug

Na osnovu člana 9. Zakona o statistici u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH" br. 63/03 i 9/09) direktor Federalnog zavoda za statistiku propisuje

METODOLOGIJU ZA UVOĐENJE I VOĐENJE JEDINSTVENE EVIDENCIJE I JEDINSTVENOG REGISTRA PROSTORNIH JEDINICA

1. UVOD

Ovom metodologijom uređuje se način uvođenja i vođenja podataka o prostornim jedinicama. Izvor podataka o prostornim jedinicama čine Ustav Bosne i Hercegovine, ustavi entiteta Bosne i Hercegovine, ustavi kantona Federacije Bosne i Hercegovine, zakoni, odluke, rješenja i drugi akti tijela nadležnih za njihovo donošenje, te postojeći podaci o prostornim jedinicama korišteni u Popisu stanovništva, stanova i domaćinstava 1991. godine.

2. CILJEVI UVOĐENJA I VOĐENJA JEDINSTVENE EVIDENCIJE I JEDINSTVENOG REGISTRA PROSTORNIH JEDINICA

Cilj uvođenja i vođenja jedinstvene evidencije i jedinstvenog registra prostornih jedinica je jedinstveno i jednoznačno vođenje podataka o prostornim jedinicama radi racionalizacije vođenja svih postojećih evidencija i registara u Federaciji Bosne i Hercegovine koji sadrže i podatke o prostornim jedinicama.

Jedinstvena evidencija i jedinstveni registar prostornih jedinica omogućavaju:

1. Uspostavljanje sistema identifikatora prostornih jedinica kao standarda za upotrebu u informacijskim sistemima u tijelima Federalne vlasti, tijelima federalne uprave i jedinicama lokalne samouprave- (JLS), te kod pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnosti u skladu sa propisima;
2. Evidentiranje, prikupljanje, obradu, publikovanje i upotrebu svih podataka o prostornim jedinicama u informacijskom sistemu Federacije Bosne i Hercegovine;
3. Jednostavnu razmjenu i povezivanje različitih vrsta podataka iz različitih izvora pomoću identifikatora prostornih jedinica;
4. Uporedivost podataka povezanih identifikatorima prostornih jedinica u vremenu (pomoću vremenskih serija) bez obzira na administrativno-teritorijalne promjene;
5. Pripremanje, provođenje i obradu rezultata Popisa stanovništva, redovnih i anketnih statističkih istraživanja, te ostalih istraživanja.

3. DEFINICIJA JEDINSTVENE EVIDENCIJE I JEDINSTVENOG REGISTRA PROSTORNIH JEDINICA

Jedinstvena evidencija prostornih jedinica službena je evidencija prostornih jedinica (u daljnjem tekstu: SEPJ) u kojoj Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, kantonalne i općinske službe/uredi za katastarsko-geodetske poslove, Federalno ministarstvo prostornog uređenja i Federalni zavod za statistiku vode službene podatke o prostornim jedinicama.

Jedinstveni registar prostornih jedinica (u daljnjem tekstu: RPJ) automatizirana je evidencija prostornih jedinica koju, kao vremensku bazu podataka o prostornim

jedinicama, za potrebe evidentiranja, prikupljanja, obrade i publikacije statističkih i drugih podataka, vodi Federalni zavod za statistiku.

4. SADRŽAJ SEPJ I RPJ

U SEPJ i RPJ vode se za prostorne jedinice sljedeći podaci od interesa za Federaciju:

1. Vrsta i naziv
2. Jedinstveni identifikator (šifra, matični broj)
3. Prikaz i opis granica i izvor podataka o granicama
4. Podaci o prostornim jedinicama s kojima se povezuje
5. Posebni podaci (status, sjedište itd.)
6. Vrsta promjene, izvor i datum promjene.

5. JEDINICE SEPJ I RPJ

Prostor Federacije Bosne i Hercegovine podijeljen je na prostorne jedinice nastale na geografskim, historijskim, privrednim, administrativnim, tehničkim i drugim načelima.

Općenito se prostorne jedinice dijele:

na normativne (ili institucionalne) prostorne jedinice koje su izraz političke volje; njihova su područja određena Ustavnim, upravnim, samoupravnim i drugim zadacima prenesenim na njih, a formirane su s obzirom na veličinu teritorije i populacije za koju je potrebno provesti te poslove efikasno i ekonomično, ali i prema historijskim, kulturnim i drugim faktorima i

na stručne (ili funkcionalne, odnosno tehničke) prostorne jedinice definisane prema stručnim zahtjevima; njihova su područja određena primjenom geodetsko-katastarskih, statističkih i drugih stručnih kriterija.

Klasifikacija prostornih jedinica u SEPJ i RPJ

S obzirom na navedene kriterije, propise koji uređuju formiranje prostornih jedinica, upotrebu podataka o njima i prostornu hijerarhiju, razlikujemo sljedeće vrste jedinica:

1. Upravne prostorne jedinice
 - država
 - entitet
 - kanton (prostorna jedinica koja je nastala od više općina)

2. Prostorne jedinice lokalne samouprave

(Zakon o principima lokalne samouprave «Službene novine Federacije BiH», broj 51/06 /06.09.2006./

- grad (prostorna jedinica koja je nastala od više općina)
- općina

3. Prostorne jedinice mjesne samouprave

(Zakon o principima lokalne samouprave «Službene novine Federacije BiH», broj 51/06 /06.09.2006./

- mjesna zajednica

4. Katastarske prostorne jedinice

- katastarski srez,
- katastarska općina
- katastarska parcela

5. Statističke prostorne jedinice

- statistički krug
- popisni krug

6. Adresne prostorne jedinice

- dostavno područje poštanskog ureda
- naseljeno mjesto
- mjesna zajednica
- ulica
- zgrada s pripadajućim brojevima zgrade (kućnim brojevima).

Navedena klasifikacija prostornih jedinica upotrebljava se:

a) za prikupljanje, razvoj i harmonizaciju katastarsko-geodetskih, statističkih, prostorno-planskih i drugih vrsta podataka čije je vođenje u nadležnosti tijela federalne vlasti, tijela federalne uprave, tijela lokalne samouprave i uprave, te pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnosti u skladu sa propisima;

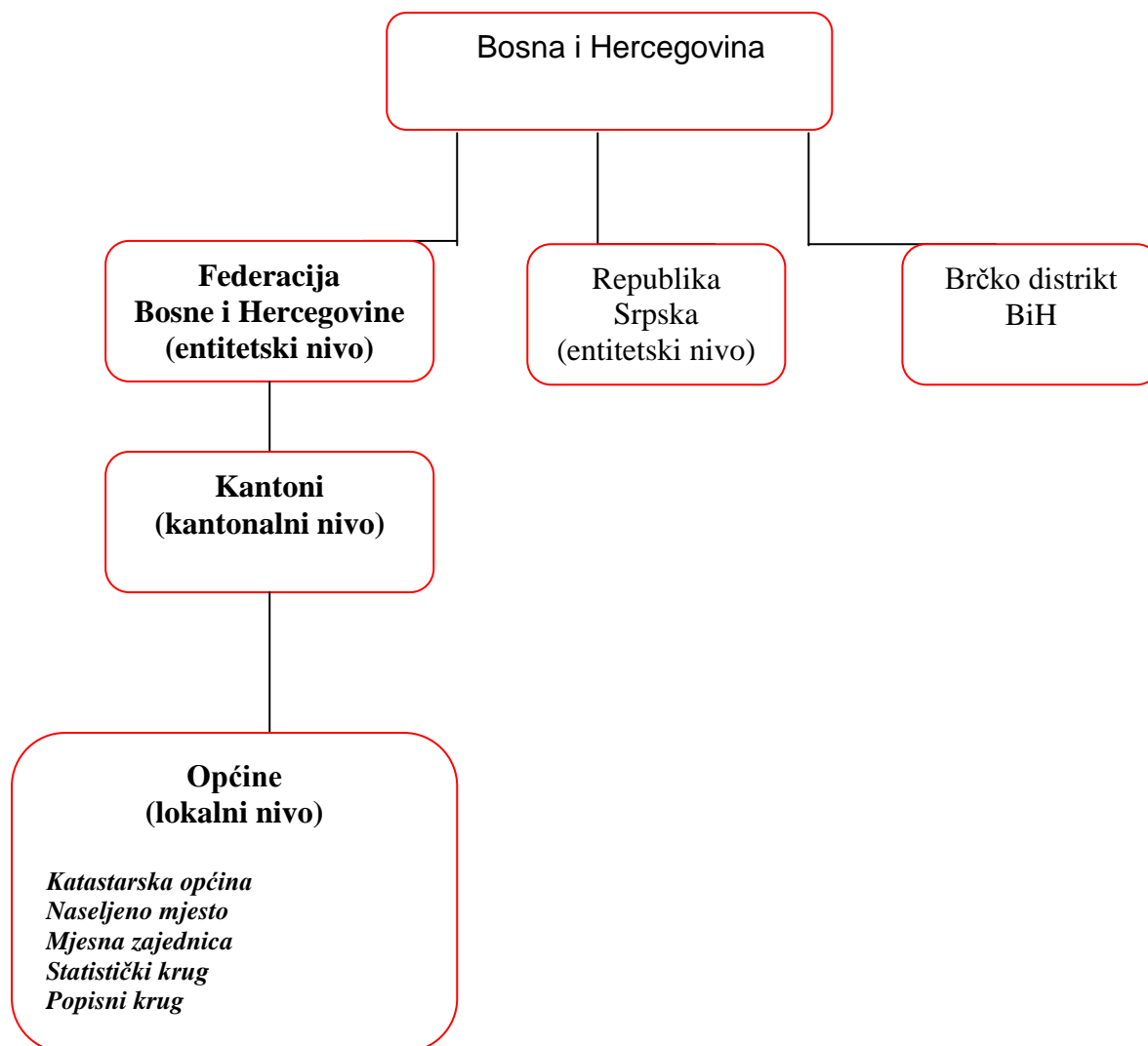
b) za društveno-ekonomske studije po prostornim jedinicama radi definisanja razvojne politike prostornih jedinica, te procjene prikladnosti i potrebe usmjeravanja različitih oblika interne i međunarodne privredne i druge pomoći onim prostornim jedinicama čiji razvoj zaostaje.

U SEPJ i RPJ vode se podaci o prostornim jedinicama koje su navedene u ovoj metodologiji, i o prostornim jedinicama za koje je to određeno posebnim propisima.

Prostorne jedinice navedene u ovoj metodologiji međusobno su povezane na način prikazan na dijagramu entiteta i veza u SEPJ i RPJ

Prostorne jedinice istog nivoa pokrivaju cjelokupno područje Federacije Bosne i Hercegovine (Države Bosne i Hercegovine).

Definicije jedinica SEPJ i RPJ

Federacija Bosne i Hercegovine (F BiH)

Opći okvirni Sporazum za mir u Bosni i Hercegovini (Započet u Dayton-u 21. novembra 1995., a potpisan u Parizu 14. decembra 1995.)

Bosna i Hercegovina sastoji se od dva entiteta, Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske.

Kanton (K)

Zakon o federalnim jedinicama (kantonima) «Službene novine Federacije BiH», broj 09/96 /30.06.1996./

Kanton je federalna jedinica Federacije BiH koja obuhvata općine i gradove u sastavu Kantona, u skladu sa federalnim propisima.

Kantoni se obrazuju vodeći računa o etničkom, ekonomsko-funkcionalnom, prirodno-geografskom i komunikacijskom principu. Područje kantona čine općine.

Naziv kantona određuje se isključivo prema gradovima koji su sjedište kantonalne vlasti ili prema regionalnim geografskim karakteristikama. Granice između kantona utvrđuju se prema granicama rubnih naseljenih mjesta kantona. Izuzetno ako je uslijed gradnje objekta to neophodno, granica između kantona može se utvrditi i mimo granice naseljenog mjesta.

Područje kantona definisano je područjima pripadajućih općina i naseljenih mjesta.

U SEPJ i RPJ vode se podaci o rednom broju, nazivu, sjedištu i granicama kantona, te vrsta, izvor i datum promjene.

Grad

(USTAV FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE; AMANDMAN XVI; VI. A. GRADSKE VLASTI)

Za područje dvije ili više općina, koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana, formira se grad kao jedinica lokalne uprave i samouprave, u skladu sa federalnim zakonom. Grad ima statut koji mora biti u skladu sa ovim ustavom, kantonalnim ustavom i kantonalnim zakonodavstvom.

(ZAKON O NAČELIMA LOKALNE SAMOUPRAVE U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE «Službene novine Federacije BiH», broj 49/06 /30.08.2006./ član 5)

Grad je jedinica lokalne samouprave koja predstavlja urbanu, infrastrukturnu cjelinu povezanu svakodnevnim potrebama stanovništva.

Grad se, osim ustavom, uspostavlja federalnim zakonom, temeljem sporazuma o udruživanju dviju ili više općina, odnosno odluke općinskoga vijeća općine koja ispunjava propisane kriterije stavka 1. ovoga člana, a koja ima najmanje 30.000 stanovnika, odnosno u čijem gradskom središtu kao zaokruženom urbanom području živi najmanje 10.000 stanovnika.

Grad u smislu ovoga Zakona predstavlja sjedište kantona i u slučaju neispunjavanja uvjeta iz stava 2. ovoga člana.

Izuzetno od uvjeta iz stavova 1. i 2. ovoga člana, gradom se može proglasiti općina od posebnoga historijskog i kulturnoga značaja.

Grad Sarajevo je glavni grad Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine i sjedište Kantona Sarajevo.

U SEPJ i RPJ vode se podaci o rednom broju, nazivu, sjedištu i granicama grada, te vrsta, izvor i datum promjene.

Općina (OP)

(ZAKON O NAČELIMA LOKALNE SAMOUPRAVE U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE «Službene novine Federacije BiH», broj 49/06 /30.08.2006./)

Općina je jedinica lokalne samouprave koja je na osnovu ispunjavanja propisanih kriterija uspostavljena zakonom.

Općina je jedinica lokalne samouprave osnovana za područje više naseljenih mjesta koja predstavljaju prirodnu, geografsku, ekonomsku, privrednu i društvenu cjelinu, te koja su povezana zajedničkim interesima stanovništva. Područje općine definisano je područjem pripadajućih naseljenih mjesta.

U SEPJ i RPJ vode se podaci o matičnom broju, nazivu, sjedištu i granicama općine, te vrsta, izvor i datum promjene.

Mjesna zajednica (MZ)

Mjesna zajednica je jedinica mjesne samouprave. Mjesna zajednica se osniva

- za jedno naselje, naseljeno mjesto;
- više međusobno povezanih manjih naselja, naseljenih mjesta
- za dio većeg naselja, naseljenog mjesta.

U SEPJ i RPJ vode se podaci o matičnom broju, nazivu i granicama mjesne zajednice, te vrsta, izvor i datum promjene.

Naseljeno mjesto- (NA)

Naseljeno mjesto je prostorna antropogeografska¹ jedinica koja se sastoji od građevinskog područja i područja za druge namjene, a ima sistem obilježavanja zgrada.

Naselje je izgrađen, nastanjen, prostorno i funkcionalno objedinjen dio naseljenog mjesta.

Naseljeno mjesto je teritorijalna jedinica koja po pravilu obuhvata jedno ili više naselja sa područjem koje pripada tom naseljenom mjestu.

Naseljeno mjesto može pripadati samo jednoj općini. Na području jedne općine dva ili više naseljenih mjesta ne mogu imati isti naziv.

Naseljeno mjesto u statističkom značenju, čini jedan ili više statističkih krugova.

Nazivi naseljenih mjesta utvrđuju se zakonom.

U SEPJ i RPJ vode se podaci o matičnom broju, nazivu i granicama, te vrsta, izvor i datum promjene.

Katastarska općina (KO)

Zakon o premjeru i katastru nekretnina (Službeni list SR BiH", br.22/84, 12/87, 26/90, 36/90 i "Službeni list R BiH", br. 4/93 i 13/94)

Katastarska općina je katastarska teritorijalna jedinica koja obuhvaća, po pravilu, područje jednog naseljenog mjesta.

¹ **Antropogeografija** - dio društvene geografije. Bavi se proučavanjem odnosa između prirodne sredine i čovjeka, prostornog razmještaja ljudi, kao i kulturnih i privrednih odlika prostora. Iz ove nauke su se razvile ostale društveno-geografske discipline: geografija stanovništva, geografija naselja, ekonomska geografija, politička geografija i dr.

Skupština općine može, ako za to postoje opravdani razlozi, odrediti da jedna katastarska općina obuhvaća dva ili više naseljenih mjesta ili da se područje jednog naseljenog mjesta podijeli na više katastarskih općina.

Odluku o području i nazivima katastarskih općina donosi skupština općine po prethodno pribavljenom stručnom mišljenju Republičke uprave za geodetske poslove i katastar nekretnina.

Statistički krug (SK)

Statistički krug je statistička prostorna jedinica SEPJ i RPJ. Statistički krugovi su nastali 1959. godine, a revidirani su pri svakom dosadašnjem Popisu stanovništva. Predstavljaju stalnu mrežu prostornih jedinica, koja pokriva cjelokupno područje Federacije Bosne i Hercegovine.

Područje statističkog kruga sastoji se od jednog ili više pripadajućih popisnih krugova.

Statistički krug može pripadati samo jednom naseljenom mjestu i samo jednoj katastarskoj općini. Ukoliko statistički krug ne pripada samo jednoj katastarskoj općini, potrebno je statistički krug dijeliti tako da se ostvari navedeno načelo. To načelo može se uspostaviti i korekcijom granica statističkog kruga ukoliko se radi o nenaseljenom području.

Promjena područja i granica statističkog kruga moguća je, osim u navedenim slučajevima, i pri promjeni područja i granica viših prostornih jedinica.

Pri formiranju mreže statističkih krugova korišteni su kriterijumi kao što su, za gradove broj stanovnika, a za teritoriju van gradova broj domaćinstava i površina zemljišta.

U SEPJ i RPJ vode se podaci o matičnom broju i granicama statističkog kruga, te vrsta, izvor i datum promjene.

Popisni krug (PK)

Područja i granice popisnih krugova određuju se za popise stanovništva, domaćinstava i stanova, popis poljoprivrede kao i za druga statistička istraživanja.

Popisni krug je najmanja statistička prostorna jedinica koju ne sijeku granice viših prostornih jedinica.

Popisni krug može pripadati samo jednom statističkom krugu.

Područje i granice popisnih krugova mogu se mijenjati dijeljenjem i korekcijom granica pod sljedećim uslovima:

1. Dijeljenje popisnih krugova moguće je:

- zbog promjene granica viših prostornih jedinica

- zbog dijeljenja popisnih krugova po kriteriju broja pripadajućih domaćinstava (broj domaćinstava u popisnom krugu može biti do 100) .

Dijeljenje popisnih krugova treba provoditi tako da nova granica koja dijeli popisni krug, bude definisana u skladu s ovom metodologijom tako da novi popisni krug ne prelazi granice kruga od kojeg je nastao.

2. Korekcija granica popisnih krugova moguća je u slučaju korekcije granica viših prostornih jedinica (moguće samo kada se radi o nenaseljenom području); ukoliko se na postojećoj granici popisnog kruga izgradi zgrada kojoj se određuje broj zgrade (kućni broj). To posljednje pravilo primjenjuje se na odgovarajući način i za korekciju granica statističkih krugova. Objekat se pripaja onom popisnom krugu kojem pripada veći dio objekta.

U SEPJ i RPJ vode se podaci o rednom broju popisnog kruga u okviru statističkog kruga i rednom broju (šifri) PK u okviru općine, o granicama popisnog kruga, te vrsta, izvor i datum promjene.

Ulica i trg

(ZAKON O OSNOVAMA BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA NA PUTEVIMA U BOSNI I HERCEGOVINI "Sg BiH", broj 6, od 21.01.2006. godine)

Ulica je dio puta u naseljenom mjestu, sa trotoarom i ivičnjakom, pored koje se najmanje sa jedne strane nalaze redovi kuća ili grupe zgrada;

Ulicom odnosno trgom smatra se javno-prometna površina. Ulica odnosno trg mora imati naziv. Na području naseljenog mjesta ne mogu biti dvije ili više ulica odnosno trgova s istim nazivom. Ulica odnosno trg može se nalaziti samo unutar područja jednog naseljenog mjesta.

U SEPJ i RPJ vode se podaci o nazivu ulice odnosno trga, rednom broju ulice odnosno trga u naselju, prikaz ulica i trgova, te vrsta, izvor i datum promjene.

Ukoliko postojećoj ulici ili trgu još nije određen naziv, unose se u SEPJ i RPJ s oznakom "nema naziva". Uz tu oznaku navodi se i uobičajeni naziv za područje u kojem se takva ulica ili trg nalazi.

Zgrada i pripadajući brojevi zgrada (kućni brojevi)

Zgradom se smatra:

svaka građevina koja ima četiri samostalna vanjska zida i krovšte, i jedan ili više ulaza (sa jednim ili više kućnih brojeva), a sagrađena je da bi se u njoj stanovalo, obavljala neka djelatnost ili čuvala materijalna dobra;

Na području ulice ili trga odnosno naselja bez uličnog sistema ne mogu biti dvije ili više zgrada s istim kućnim brojem.

Brojevi zgrada (kućni brojevi) mogu biti i privremeni. Privremenim kućnim brojevima smatraju se oni kućni brojevi o kojima nadležno tijelo državne uprave nije donijelo

odgovarajuće rješenje, već postoje evidentirani samo u planu dodjeljivanja kućnih brojeva.

Podaci o brojevima zgrada (kućnim brojevima) unose se u RPJ iz rješenja nadležnih tijela.

U SEPJ i RPJ vode se podaci o brojevima zgrada (kućnim brojevima). U SEPJ se vode i podaci o namjeni zgrade.

NUTS

NUTS („Nomenklatura prostornih jedinica za statistiku“) je sistem za identifikaciju i klasifikaciju prostornih jedinica za potrebe službene statistike u zemljama članicama Europske unije.

Ovaj sistem razvio je Europski ured za statistiku u Luksemburgu (EUROSTAT), s ciljem upoređivanja regija unutar Europe. Ove teritorijalne jedinice su definirane čisto za statističke svrhe, te ne tvore nužno službene upravne jedinice.

Identifikatori prostornih jedinica

Jedinstveni identifikatori prostornih jedinica jesu redni, matični i kombinovani brojevi. Jedinstveni identifikatori prostornih jedinica, samostalno ili u kombinaciji jednoznačno, stalno i neponovljivo identifikuju prostornu jedinicu.

MATIČNI BROJEVI

Matični brojevi unose se u SEPJ i RPJ prema sistemu matičnih brojeva propisanih ovom metodologijom.

Sistem matičnih brojeva Jedinstvene evidencije prostornih jedinica zasniva se na sljedećim principima:

1. Jednoznačnost kojom se obezbjeđuje nedvosmislenost identifikacije prostorne jedinice u cijeloj Bosni i Hercegovini
2. Stalnost koja se obezbjeđuje korištenjem matičnih brojeva
3. Mogućnost automatske kontrole koja se postiže ugradnjom kontrolnog broja po modulu 11 koji se dodjeljuje uključivanjem svih šifara koje jednoznačno određuju prostornu jedinicu u okviru Bosne i Hercegovine
4. Neponovljivost
5. Dugoročnost
6. Tačnost matičnog broja kontroliše se po modulu 11

Matični broj jednom dodijeljen prostornoj jedinici po njezinom prestanku ne može se više dodjeljivati.

Matični brojevi za prostorne jedinice

- 1. Matični broj jedinice lokalne samouprave (općine i grada) petocifreni je broj i sastoji se:**
 - od oznake države (prva cifra BiH –1),
 - od rednog broja općine (tri cifre)
 - od kontrolnog broja po modulu 11 (peta cifra)
- 2. Matični broj jedinice mjesne samouprave šestocifreni je broj i sastoji se:**
 - od oznake države (prva cifra BiH –1),
 - od rednog broja jedinice mjesne samouprave (četiri cifre)
 - od kontrolnog broja po modulu 11 (šesta cifra)
- 3. Matični broj naseljenog mjesta šestocifreni je broj i sastoji se:**
 - od oznake države (prva cifra BiH –1),
 - od rednog broja naseljenog mjesta (četiri cifre)
 - od kontrolnog broja po modulu 11 (šesta cifra)
- 4. Šifra katastarske općine**
 - šifarnik Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove
- 5. Matični broj statističkog kruga sedmocifreni je broj i sastoji se:**
 - od oznake države (prva cifra BiH –1),
 - od rednog broja statističkog kruga (pet cifri);
 - od kontrolnog broja po modulu 11 (sedma cifra)
- 6. Popis poštanskih brojeva/ Dostavno područje**
 - šifarnici od nadležnih pošta
- 7. Matični broj ulice je desetocifreni broj i sastoji se:**
 - od matičnog broja naseljenog mjesta (šest cifri)
 - od rednog broja ulice u okviru naseljenog mjesta (četiri cifre)
- 8. NUTS**

NUTS 1 : odgovara statističkim jedinicama u kojim živi od 3 do 7 miliona stanovnika;

NUTS 2 : od 800 000 do 3 000 000 stanovnika;

NUTS 3 : od 150 000 do 800 000 stanovnika.

Konstrukcija kontrolnog broja

Otkrivanje grešaka pri upisivanju matičnih brojeva vrši se pomoću kontrolnog broja koji je sastavni dio matičnog broja. On se sastoji od jedne cifre sastavljene iz osnovnog matičnog broja, a omogućuje otkrivanje svake pojedinačne greške i greške permutacije dviju ili više cifri u matičnom broju. U slučaju višestrukih grešaka u jednom matičnom broju, kontrolni broj omogućava otkrivanje 90% takvih grešaka.

Za generisanje kontrolnih brojeva primjenjuje se metoda aritmetičke ponderacije razloženog osnovnog matičnog broja po modulu 11.

Primjer postupka određivanja kontrolnog broja:

Osnovni matični broj 1 1 1 9 3

Ponder 6 5 4 3 2

Zbir umnožaka $1 \times 6 + 1 \times 5 + 1 \times 4 + 9 \times 3 + 3 \times 2 = 6 + 5 + 4 + 27 + 6 = 48$

Dijeljenje zbira sa 11 $\Rightarrow 48:11=4$ (ostatak 4)

Kontrolni broj 11 - 4 (ostatak 4) =7

Konačni matični broj **111937**

Pojedinačne cifre osnovnog matičnog broja treba pomnožiti konstantnim ponderima (cifre 6, 5, 4, 3, 2). Ponder kojim se množi posljednja cifra u osnovnom matičnom broju je 2, a ostali ponderi su, gledajući s desne na lijevu stranu, takvi da je svaki sljedeći ponder za broj veći. Nakon množenja formira se zbir pojedinačnih proizvoda i podijeli sa 11. Dobiveni ostatak dijeljenja oduzme se od 11, da bi se dobio kontrolni broj. Konačni matični broj sastoji se od osnovnog matičnog broja i kontrolnog broja. Iz skupa osnovnih matičnih brojeva isključeni su brojevi čiji je zbir proizvoda djeljiv s 11, a brojevi kod kojih je ostatak dijeljenja 1, imaju kontrolni broj 0.

Primjer postupka određivanja kontrolnog broja:

Osnovni matični broj 1 1 1 8
Ponder 5 4 3 2
Zbir proizvoda $1 \times 5 + 1 \times 4 + 1 \times 3 + 8 \times 2 = 5 + 4 + 3 + 16 = 28$
Dijeljenje zbira sa 11 $\Rightarrow 28:11=2$ (ostatak 6)
Kontrolni broj $11-6(\text{ostatak } 6) = 5$
Konačni matični broj **11185**

Matične brojeve za jedinice Jedinствene evidencije Jedinственog registra prostornih jedinica određuje Federalni zavod za statistiku posebnim programom.

Analognim postupkom određuju se matični brojevi za ostale jedinice.

REDNI I KOMBINOVANI BROJEVI

Redni brojevi samostalno, odnosno zajedno s matičnim brojevima više prostorne jedinice predstavljaju potpunu identifikaciju jedinice (npr. redni broj popisnog kruga određuje se u okviru statističkog kruga, a za potpunu identifikaciju popisnog kruga potrebno je navesti matični broj statističkog kruga kojem popisni krug pripada i redni broj popisnog kruga unutar tog statističkog kruga).

1. Redni broj jedinice lokalne samouprave i uprave unosi se u SEPJ i RPJ onako kako je objavljen Zakonom o područjima kantona, gradova i općina u BiH (F BiH) i ima tri cifre.
2. Redni broj popisnog kruga određuje se unutar statističkog kruga. Matični broj statističkog kruga zajedno s rednim brojem popisnog kruga u statističkom krugu čini jedinstveni identifikator za popisni krug (kombinovani broj). Redni broj popisnog kruga u okviru statističkog kruga ima dvije cifre.
3. Šifra popisnog kruga određuje se unutar općine, tako da se naseljena mjesta u općini sortiraju po abecedi i nakon toga dodjeljuje se šifra popisnog kruga od 001 do n. Šifra popisnog kruga u okviru općine ima tri cifre.
4. Redni broj ulice odnosno trga određuje se unutar naseljenog mjesta. Matični broj naseljenog mjesta, zajedno s rednim brojem ulice odnosno trga unutar naseljenog mjesta čini jedinstveni identifikator za ulicu odnosno trg. Redni broj ulice odnosno trga ima četiri cifre.

5. Redni broj zgrade određuje se unutar ulice i popisnog kruga. Matični broj naseljenog mjesta zajedno s rednim brojem zgrade u naseljenom mjestu i redni broj zgrade u ulici čine jedinstveni identifikator za zgradu.

Granice područja prostornih jedinica

Granice područja prostornih jedinica moraju biti međusobno usklađene. Granice prostornih jedinica u pravilu idu granicama katastarskih čestica (cesta, rijeka, potoka i slično). Iznimno granica prostorne jedinice može dijeliti katastarske čestice.

Granice prostornih jedinica završavaju na granicama prostornih jedinica višeg hijerarhijskog nivoa.

PODACI O GRANICAMA

Podaci o granicama države definišu se na temelju međudržavnih sporazuma kojima su utvrđene granice države.

Podaci o granicama entiteta, kantona i općina definišu se na temelju zakona, međusobnih sporazuma jedinica lokalne samouprave i odluka jedinica lokalne samouprave, odnosno Vlada.

Podaci o granicama jedinica mjesne samouprave definišu se na temelju odluka jedinice lokalne samouprave.

Podaci o granicama naseljenih mjesta i katastarskih općina definišu se na temelju odluka nadležnih tijela.

Podaci o granicama statističkih krugova i popisnih krugova utvrđuju se i mijenjaju na način propisan ovom metodologijom.

Nazivi prostornih jedinica

Naziv države, entiteta, kantona, gradova i općina unose se u SEPJ i RPJ onako kako su objavljeni u Ustavu i Zakonima u Bosni i Hercegovini i Federaciji BiH. Nazivi jedinica mjesne samouprave unose se u SEPJ i RPJ na temelju odluka jedinica lokalne samouprave onako kako su u njima objavljeni.

Nazivi katastarskih općina, naseljenih mjesta, ulica odnosno trgova unose se u SEPJ i RPJ na temelju odluka nadležnih tijela onako kako su u njima objavljeni.

Statistika ne dodjeljuje nazive prostornim jedinicama.

Posebni podaci o prostornim jedinicama

Posebni podaci o prostornim jedinicama podaci su o sjedištu, statusu, i pripadnosti popisnom krugu.

Podaci o sjedištu kantona, gradova, općina unose se u SEPJ i RPJ na osnovu zakona.

Podaci o tome je li jedinica lokalne samouprave grad ili općina unose se u SEPJ i RPJ na temelju Zakona u BiH i F BiH.

Podaci o mjesnim zajednicama unose se u SEPJ i RPJ na temelju odluka jedinice lokalne samouprave.

Podaci o tome da li se radi o broju zgrade (kućnom broju) ili privremenom broju zgrade (kućnom broju) unose se na temelju podataka koje o kućnim brojevima vodi nadležno tijelo uprave.

Podaci o pripadnosti brojeva zgrada (kućnih brojeva) popisnom krugu unose se na temelju podataka koje vodi nadležno tijelo uprave.

6. PROMJENE U SEPJ I RPJ

Pod promjenom u SEPJ i RPJ podrazumijeva se svaka promjena podataka o prostornim jedinicama. Promjene na prostornim jedinicama višeg hijerarhijskog nivoa mogu uzrokovati promjene na nižim prostornim jedinicama. Promjene mogu biti promjene do kojih dolazi zbog odluka nadležnih tijela, promjene koje tijelo državne uprave nadležno za vođenje SEPJ i RPJ provodi na nižim prostornim jedinicama kao posljedicu navedenih odluka. Osim tih u SEPJ i RPJ evidentiraju se i promjene koje nastaju na statističkim i popisnim krugovima u skladu s ovom metodologijom.

Vrste promjena

Promjene jedinica dijele se na:

- promjene kod kojih dolazi do promjene područja i granica jedinice
- promjene kod kojih dolazi do promjene ostalih podataka o jedinicama
- tehničke ispravke pogrešno unesenih podataka.

PROMJENE KOD KOJIH DOLAZI DO PROMJENE PODRUČJA I GRANICA JEDINICA

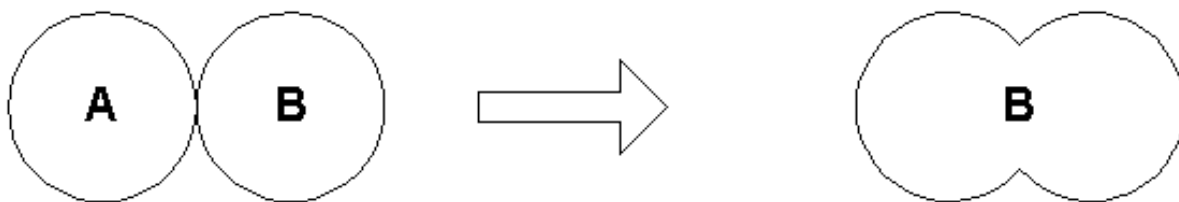
Promjena područja uvijek znači i promjenu granice i obrnuto.

Promjene usljed kojih dolazi do promjena područja i granica prostornih jedinica su:

- pripajanje
- izdvajanje
- dijeljenje
- spajanje
- pripajanje dijela
- izdvajanje dijela
- korekcija granica.

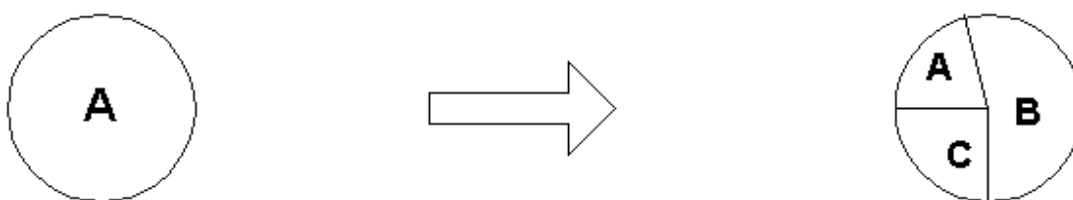
Pripajanje

Jedna ili više prostornih jedinica (A) pripojila se drugoj, već postojećoj prostornoj jedinici (B), kojoj identifikator i naziv ostaju nepromijenjeni. Pripojena prostorna jedinica (A) prestaje postojati. Promijenilo se područje prostorne jedinice B, kojoj se prostorna jedinica A pripojila.

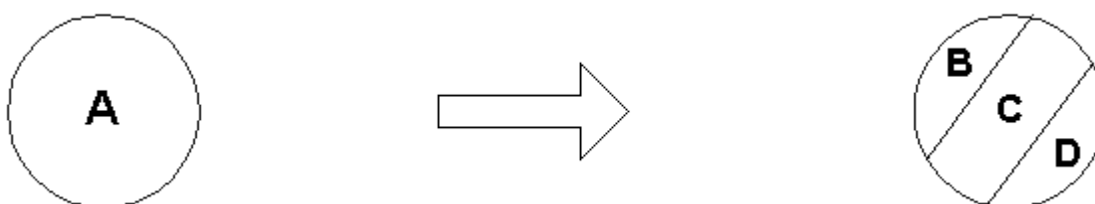
Izdvajanje

Od postojeće prostorne jedinice (A) izdvojio se jedan ili više dijelova. Svaki pojedinačni dio (B, C) postaje samostalna prostorna jedinica s novim identifikatorom i nazivom. Dio prvobitne prostorne jedinice (A) zadržava identifikator i naziv, a promijenilo mu se područje i granice.

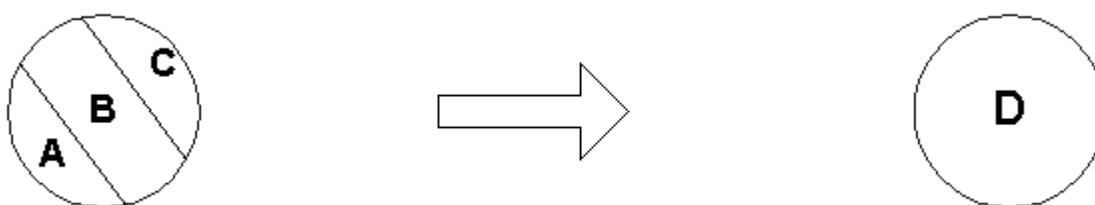
Dijeljenje

Jedna prostorna jedinica (A) podijelila se na dva ili više dijelova (B, C, D). Svaki dio postaje samostalna prostorna jedinica s novim identifikatorom i nazivom. Prestaje postojati prostorna jedinica A.

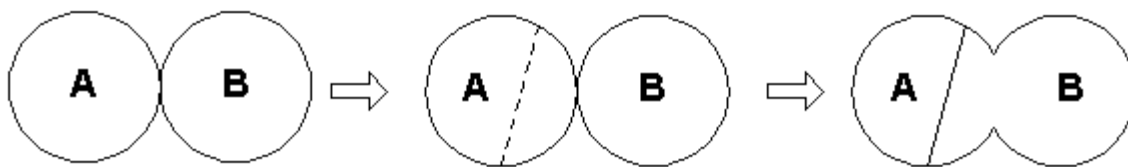
Spajanje

Dvije ili više prostornih jedinica (A, B, C) spojilo se u novu prostornu jedinicu (D) koja dobiva novi identifikator, naziv i područje. Prestaju postojati prostorne jedinice A, B, C.

Pripajanje dijela

Dio prostorne jedinice A (jedan ili više popisnih krugova) priključio se susjednoj, već postojećoj prostornoj jedinici (B). Ne mijenja se identifikator i naziv svake prostorne jedinice (A, B), već se mijenjaju područja i granice prostornih jedinica (A, B).

Izdvajanje dijela

Izdvajanje dijela uvijek nastaje kao posljedica pripajanja dijela.

Korekcija granica

Korekcija granica moguća je:

1. Kad su granice nejednoznačno prikazane u SEPJ
2. Kad se unose podaci o granicama iz tačnijeg izvora
3. Kod statističkih i popisnih krugova na način propisan ovom metodologijom.

PROMJENE KOD KOJIH DOLAZI DO PROMJENE OSTALIH PODATAKA O JEDINICAMA

- imenovanje
- promjena naziva
- ukidanje
- određivanje
- promjena pripadnosti
- promjena statusa
- promjena sjedišta
- promjena centroida

Imenovanje

Ova vrsta promjene moguća je samo pri određivanju naziva novoizgrađenim ulicama i uvođenju uličnog sistema u naseljena mjesta.

Promjena naziva

Kod ove vrste promjene mijenja se samo naziv prostorne jedinice, a svi ostali podaci o prostornoj jedinici ostaju nepromijenjeni.

Ukidanje

Ova vrsta promjene moguća je samo za ulice i brojeve zgrada (kućne brojeve), a znači prestanak važenja ulice odnosno broja zgrade (kućnog broja).

Određivanje

Ova vrsta promjene moguća je samo za brojeve zgrada (kućne brojeve), a znači dodjeljivanje novog ili promjenu postojećeg broja zgrade (kućnog broja).

Promjena pripadnosti

Promjena pripadnosti postoji kad niža prostorna jedinica promijeni pripadnost hijerarhijski višoj prostornoj jedinici. Svi ostali podaci o prostornoj jedinici ostaju nepromijenjeni.

Promjena statusa

Kad se za jedinice vode podaci o statusu (grad ili općina, ili mjesna zajednica, broj zgrade/kućni broj ili privremeni broj zgrade/kućni broj, katastarski ured ili ispostava), može doći do promjene statusa. Svi ostali podaci o prostornoj jedinici ostaju nepromijenjeni.

Promjena sjedišta

Kad se za jedinice vode podaci o sjedištu, moguća je promjena sjedišta. Mijenja se samo sjedište, a svi ostali podaci o prostornoj jedinici ostaju nepromijenjeni.

Promjena centroida

Promjene u centroidima moguće su kao posljedica promjena na prostornim jedinicama.

TEHNIČKE ISPRAVKE

Ispravak pogrešno objavljenih i pogrešno upisanih podataka.

Promjene ulica i kućnih brojeva nastale usklađivanjem sa stanjem na terenu.

IZVORI PROMJENE

- Zakoni, odluke i dr. akti objavljeni u Službenom glasniku BiH, Službenim novinama F BiH
- Odluke i dr. akti skupštine objavljeni u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave i uprave
- Odluke i dr. akti gradskog odnosno općinskog vijeća objavljeni u službenim glasilima
- Odluke Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove
- Ostali izvori promjena

DATUM PROMJENE

Za svaku vrstu promjene u SEPJ i RPJ vodi se i datum promjene.

Za promjene koje se provode na temelju akata nadležnih tijela u SEPJ i RPJ unosi se kao datum promjene datum stupanja na snagu akta kojim je utvrđena promjena.

Za promjene koje se provode na temelju kriterija definisanih ovom metodologijom u SEPJ i RPJ unosi se kao datum promjene datum kad je promjena provedena u SEPJ.

Posebno se u RPJ vodi i datum unosa podataka u bazu podataka (sistemski datum).

7. SEPJ I RPJ

Sastavni dijelovi SEPJ

SEPJ vodi važeće stanje podataka o prostornim jedinicama sredstvima automatske obrade podataka. Dijelovi službene evidencije mogu se voditi na klasičan način. Standardni su ispisi iz automatske obrade podataka, odnosno sastavni dijelovi SEPJ vođeni na klasičan način:

- *popisi jedinica i*
- *kartografski prikazi.*

Popisi jedinica

Popisi prostornih jedinica izrađuju se za prostorne jedinice istog nivoa i za potrebe prikazivanja pripadnosti jedinica višim jedinicama. Popisi jedinica su:

- popis kantona
- popis gradova i općina po kantonima
- popis mjesnih zajednica po općinama
- popis naseljenih mjesta po općinama
- popis katastarskih općina
- popis statističkih krugova po naseljenim mjestima
- popis popisnih krugova po statističkim krugovima i općini
- popis ulica i trgova po naseljenim mjestima
- popis objekata po ulicama i naseljenim mjestima gdje nema uličnog sistema
- popis dostavnih područja poštanskih ureda

Ukoliko se podaci o prostornim jedinicama vode na klasičan način, vode se u obrascima i dati su u dodatku ove metodologije.

Ukoliko se podaci o prostornim jedinicama vode na savremeni način, vode se u XML obliku baze podataka NUMBER (X) - brojčani tip podataka dužine X, VARCHAR (X) – alfa numerički tip podataka dužine X, DATE - tip podataka za datum dan, mjesec, godina. Popuna polja dokumenta zavisi od vrste prostorne jedinice.

Kartografski prikazi

Na kartografskim prikazima prikazuju se grafički i drugi podaci o prostornim jedinicama.

Podaci o prostornim jedinicama mogu se voditi na klasičan način ili u automatskoj obradi podataka, kao grafička baza podataka o prostornim jedinicama. Kartografski prikazi izrađuju se kao standardni ispisi iz automatske obrade podataka, odnosno kao prikazi izrađeni na klasičan način.

Kartografske prikaze dijelimo na *osnovne, pregledne i skupne*.

Osnovni kartografski prikazi

Osnovni kartografski prikazi izrađuju se u razmjeri 1:5000 (ODK) U slučajevima nepostojanja ODK listovi prikaza podataka SEPJ trebaju biti u odgovarajućoj razmjeri odnosno formatu.

Osnovni kartografski prikazi sadrže sljedeće podatke u odnosu na pojedinu vrstu jedinice:

- država - naziv i granice
- entiteti- naziv i granice
- kantoni i gradovi - redni broj, naziv i granice
- jedinica lokalne samouprave (općina) - matični broj, naziv i granice
- jedinica mjesne samouprave -matični broj, naziv i granice
- naseljeno mjesto - matični broj, naziv i granice
- katastarska općina – šifra, naziv i granice
- statistički krug - matični broj i granice
- popisni krug - redni broj PK u statističkom krugu i granice te šifra PK u okviru općine
- ulica/trg - naziv
- zgrada - broj zgrade (kućni broj).

Vrsta granice	Boja	Kartografski znaci za prikaze
Državna granica		Prema topografskom ključu, Prema pravilniku o izradi BPKN
Granica entiteta		Prema topografskom ključu, Prema pravilniku o izradi BPKN
Granica kantona		Prema topografskom ključu, Prema pravilniku o izradi BPKN
Granica općine		Prema topografskom ključu, Prema pravilniku o izradi BPKN
Granica mjesne zajednice		Prema topografskom ključu, Prema pravilniku o izradi BPKN
Granica naseljenog mjesta		Prema topografskom ključu, Prema pravilniku o izradi BPKN
Granica katastarske općine		Prema topografskom ključu, Prema pravilniku o izradi BPKN
Granica statističkog kruga	žuta	2,5
Granica popisnog kruga	crvena	1,5
NUTS		

KARTOGRAFSKI ZNACI ZA GRANICE

Granice naseljenih mjesta i jedinica mjesne samouprave uvijek završavaju na granicama jedinica lokalne samouprave.

Granice katastarskih općina evidentiraju se uvijek u cijelosti bez obzira na to poklapaju li se ili ne poklapaju s višom prostornom jedinicom.

Granice naseljenih mjesta, katastarskih općina i jedinica mjesne samouprave mogu se preklapati unutar jedinica lokalne samouprave, pa se stoga i evidentiraju u automatskoj obradi tako da za isti tok granice mogu postojati dvije ili tri linije, a u vođenju podataka na klasičan način korištenjem kombinacije kartografskih znakova.

Na listovima na kojima se prikazuju podaci o prostornim jedinicama, prikazuju se nazivi prostornih jedinica, te matični odnosno redni brojevi, s time da se ispred matičnog odnosno rednog broja prikazuje i slovčani identifikator vrste prostorne jedinice (odnosi se na SK i PK). U automatskoj obradi podataka istim bojama određenim za granice prikazuju se i nazivi, redni i matični brojevi te slovčani identifikatori vrsta prostornih jedinica. Matični i redni brojevi, slovčani identifikatori vrste prostorne jedinice, te nazivi prostornih jedinica prikazuju se uspravnim štampanim slovima visine 5 mm. Matični brojevi prikazuju se u punom obliku.

Nazivi ulica i trgova i kućni brojevi prikazuju se crnom bojom. Nazivi ulica i trgova prikazuju se uspravnim slovima visine 2-3 mm, dok se brojevi zgrada (kućni brojevi) prikazuju uspravnim brojevima visine 2-3 mm. Nazivi i brojevi se upisuju na mjestima gdje je dobra vidljivost.

Pregledni kartografski prikazi

Pregledni kartografski prikazi izrađuju se u razmjeri 1 : 25 000 s istim sadržajem kao i osnovni, osim što na pregledne kartografske prikaze ne moraju biti unešeni popisni krugovi, nazivi ulica i trgova, te brojevi zgrada (kućni brojevi).

Pregledni kartografski prikazi sastoje se:

- od lista topografske karte razmjere 1 : 25 000 i
- od lista prikaza podataka službene evidencije prostornih jedinica.

Na preglednim kartografskim prikazima granice, nazivi i matični i redni brojevi prostornih jedinica prikazuju se jednako kao i na osnovnima.

Pregledni kartografski prikazi izrađuju se za područje jedinice lokalne samouprave kontinuirano po kartama razmjere 1 : 25 000.

Pregledni kartografski prikazi izrađuju se po kartama razmjere 1 : 25 000 i kontinuirano za cijelu F BiH.

Skupni kartografski prikazi

Na skupnim kartografskim prikazima prikazuju se podaci o prostornim jedinicama. Skupni kartografski prikazi sastoje se:

- od listova topografskih karata odgovarajuće razmjere i
- prikaza podataka o prostornim jedinicama.

Skupni kartografski prikazi se izrađuju u odgovarajućoj razmjeri (1:100 000, 1:200 000, 1:300 000).

Vanokvirni opisi kartografskih prikaza

Vanokvirni opisi osnovnih, preglednih i skupnih kartografskih prikaza sadrže sljedeće oznake i nazive:

- naziv države
- naziv entiteta
- naziv kantona
- naziv općine
- oznaku SEPJ (službena evidencija prostornih jedinica)
- oznaku vrste kartografskog prikaza (osnovni, pregledni ili skupni)
- razmjeru
- oznaku topografske karte, odnosno drugog prikaza izrađenog za prostornu jedinicu
- legendu
- naziv tijela državne/federalne/općinske uprave u čijoj se evidenciji prikaz nalazi
- godinu izrade prikaza.

REGISTAR PROSTORNIH JEDINICA (RPJ)

U Registru prostornih jedinica vode se alfanumerički podaci o prostornim jedinicama. Federalni zavod za statistiku na temelju podataka koje mu dostavljaju nadležna tijela, ažurira podatke o prostornim jedinicama. Ažuriranje svih podataka o prostornim jedinicama izvodi se u RPJ na način da ostane evidentirano u bazi podataka važeće stanje i sva prijašnja stanja.

DOKUMENTACIJA RPJ

Dokumentacija RPJ u Federalnom zavodu za statistiku sadrži:

- upute za vođenje i ažuriranje baze podataka RPJ
- podatke o matičnim brojevima za prostorne jedinice (općine, naseljena mjesta, mjesne zajednice, statističke krugove)
- podatke o popisnom krugu
- evidenciju ulica i kućnih brojeva
- podatke o promjenama prostornih jedinica i kućnih brojeva u vremenskoj bazi podataka
- elaborate promjena i dopise nadležnih tijela državne uprave o promjenama podataka prostornih jedinica.

8. POSLOVI OKO UVOĐENJA I VOĐENJA PODATAKA O PROSTORNIM JEDINICAMA U SEPJ I RPJ

Vođenju podataka o prostornim jedinicama u SEPJ i RPJ prethodi uvođenje stanja podataka na određeni datum. Nakon uspostavljanja stanja podataka na određeni datum, promjene se u SEPJ i RPJ provode pomoću elaborata promjena, obrazaca, rješenja i redovnog dostavljanja podataka o promjenama.

Uspostava stanja podataka na određeni datum

Podaci o prostornim jedinicama moraju biti usklađeni u tijelima federalne/općinske uprave nadležnim za njihovo vođenje. Tijela federalne/općinske uprave nadležna za vođenje osnovnih kartografskih prikaza dužna su uspostaviti stanje podataka u SEPJ u skladu sa teritorijalnim ustrojem države i odlukama nadležnih tijela.

Redovno dostavljanje podataka o promjenama

Tijela federalne/općinske uprave nadležna za vođenje kartografskih prikaza, redovno, po promjeni dostavljaju sve podatke o promjenama prostornih jedinica Federalnom zavodu za statistiku u obliku elaborata promjena.

Podaci o promjenama podataka o prostornim jedinicama dostavljaju se na *RPJ - PROM* i *PK* obrascima. Podaci o pojedinačnom određivanju odnosno ukidanju kućnog broja dostavljaju se jednim primjerkom rješenja na kojem se, u obliku službene bilješke, iskazuje pripadnost kućnog broja statističkom i popisnom krugu. Obrasci *RPJ - PROM* i *PK* dati su u dodatku ove metodologije.

Redovito dostavljanje podataka počinje nakon uspostave stanja na određeni datum.

Izrada elaborata promjena

Elaborati promjena mogu biti: o korekciji granica, o promjenama granica i područja, za određivanje matičnih brojeva, te elaborati o uvođenju uličnog sistema u naseljena mjesta.

Tijela federalne/općinske uprave nadležna za vođenje osnovnih kartografskih prikaza izrađuju elaborate pomoću kojih tijelu federalne uprave nadležnom za vođenje preglednih kartografskih prikaza za područje federacije dostavljaju podatke o promjenama.

Elaborati promjena, ovisno o vrsti promjene, sastoje se od:

- odluke tijela nadležnog za donošenje odluke o promjenama na prostornim jedinicama
- obrazaca *RPJ-PROM* i *PK*
- prikaza granica prostornih jedinica prije promjene
- prikaza granica prostornih jedinica nakon promjene
- skica promijenjenih statističkih i popisnih krugova
- novoizrađenih ili promijenjenih obrazaca *PK* za promijenjene popisne krugove i
- potrebnih popisa odnosno ispisa prostornih jedinica.

Elaborati moraju biti izrađeni tako da ih je moguće dopuniti podacima o novoodređenim matičnim brojevima.

Elaborati se izrađuju u tri primjerka.

Program uvođenja podataka o jedinicama mjesne samouprave

Podaci o jedinicama mjesne samouprave uvode se u SEPJ i RPJ. U sklopu programa uvođenja potrebno je od jedinica lokalne samouprave prikupiti podatke o jedinicama mjesne samouprave.

U postupku prikupljanja podataka potrebno je u saradnji s gradovima i općinama prikupiti i podatke o granicama jedinica mjesne samouprave.

Za uvođenje podataka o jedinicama mjesne samouprave izrađuje se elaborat promjene, u okviru kojeg se jedinici mjesne samouprave određuje matični broj.

Zbog uvođenja podataka o jedinicama mjesne samouprave može doći do dijeljenja popisnih krugova. Promjene na popisnim krugovima potrebno je obraditi u sklopu navedenog elaborata promjene.

Podaci o jedinicama mjesne samouprave unose se u SEPJ i RPJ na temelju odluka nadležnih tijela, a nakon toga određuje se matični broja jedinici mjesne samouprave.

Izrada tehničke dokumentacije za provođenje popisa i anketnih istraživanja

Tehničku dokumentaciju čine:

- skice statističkih i popisnih krugova
- podaci o popisnom krugu - obrazac PK

Skice statističkih i popisnih krugova izrađuju se od osnovnih kartografskih prikaza u pogodnoj razmjeri ovisno o veličini i izgrađenosti kruga. Za svaki statistički i popisni krug izrađuje se skica.

U skici moraju biti jasno vidljivi nazivi ulica, trgova i kućni brojevi (gdje je to moguće). Granice statističkog odnosno popisnog kruga za koji se skica izrađuje, treba na skici istaknuti i jasno markirati.

Ako je u obrascu PK iskazani broj domaćinstava veći od 100, popisni krug je potrebno podijeliti na popisne krugove u skladu s ovom metodologijom, vodeći računa o tome da broj domaćinstava u statističkom krugu bude jednak zbiru domaćinstava po popisnim krugovima.

Redni broj i naziv ulice/trga upisuje se u PK obrasce iz prethodno provjerenog i ažuriranog popisa ulica u naseljenom mjestu. Izradi skica i dopuni obrazaca statističkih i popisnih krugova u sklopu izrade tehničke dokumentacije **obavezno** prethodi **terenski obilazak** svakoga popisnog kruga radi prikupljanja i bilježenja podataka o zgradama koje su obilježene kućnim brojevima, kao i onima koji to nisu, a trebale bi biti. Svaku takvu zgradu treba unijeti u osnovni kartografski prikaz.

Skice i obrasci statističkih i popisnih krugova izrađuju se u **tri primjerka**.

Za potrebe provođenja popisa, odnosno provođenja anketnih istraživanja, izrađuje se tehnička dokumentacija, koja osim ostalog služi i za dostavljanje podataka o promjenama na prostornim jedinicama.

Program uvođenja novih tehnologija- GIS tehnologije u procesu upravljanja registrom prostornih jedinica

U skladu sa preporukama Odjeljenja za statistiku Ujedinjenih nacija, EUROSTAT-a predviđeno je da se u sklopu realizacije predstojećeg popisa stanovništva implementira geografski informacioni sistem za upravljanje statističkim podacima. GIS predstavlja informacioni sistem za prikupljanje, arhiviranje, provjeru, analizu, modelovanje i prikazivanje informacija referentno vezanih za zemlju.

GIS je integrisani sistem koji ima višestruku ulogu u geografskoj nauci, ali i izvan nje:

- predstavlja skup digitalnih i interaktivnih karata;
- kompjuterski alat za rješavanje geografskih problema;
- prostorni sistem koji podržava proces odlučivanja;
- sistem za distribuciju geografskih informacija;
- alat za analiziranje veza i odnosa među geografskim informacijama, koji se inače ne bi mogli lako uočiti.

Najvažniji segment GIS-a jeste geografska informacija. Ona podrazumijeva i postojanje prostorne, vremenske i atributske komponente.

Sve baze vode se kao elektronske baze podataka. Svi podaci se zapisuju u jednom od prihvatljivih GIS formata koji omogućava razmjenu ili unos u različite softverske platforme. Takvi formati su *.mif, *.shp, *.dbf, *.dxf i dr. Do uspostave cjelovite baze podataka u vektorskom obliku za područja federacije, općina, odnosno kantona, neophodno je da nosioci informacionog sistema izvrše skeniranje i georeferenciranje postojeće prostorno-planske dokumentacije u *.tif i *.tfw formatu, a dokumente u *.doc ili *.pdf formatu. Na taj način obrađenu plansku dokumentaciju potrebno je na nekom od digitalnih medija (CD, DVD i dr.) dostavljati i pohranjivati. GIS Službe nosioca informacionog sistema na svim razinama vrše elektronsku i vektorsku obradu podataka na kompatibilnim programskim jezicima.

Svi digitalizirani elementi dobijaju attribute.

Podaci koji trebaju za pojedine prostorne jedinice

Naziv	Oblik	Podaci u izlaznim tabelama
Federacija BiH	Poligon	Naziv Površina Kantoni u Federaciji BiH (redni broj i nazivi) Općine u Federaciji BiH (matični broj i naziv)
Kanton	Poligon	Redni broj Naziv Površina Općina (matični broj i naziv)
Općina	Poligon	Kanton (redni broj i naziv) Matični broj Naziv Površina Naseljena mjesta (matični broj i naziv)

Naseljeno mjesto	Poligon	Kanton (redni broj i naziv) Općina (matični broj i naziv) Naseljeno mjesto (matični broj i naziv) Površina
Mjesna zajednica	Poligon	Kanton (redni broj i naziv) Općina (matični broj i naziv) Naseljeno mjesto (matični broj i naziv) Mjesna zajednica (matični broj i naziv) Površina
Statistički krug	Poligon	Kanton (redni broj i naziv) Općina (matični broj i naziv) Naseljeno mjesto (matični broj i naziv) Mjesna zajednica (matični broj i naziv) Matični broj SK Površina
Popisni krug	Poligon	Kanton (redni broj i naziv) Općina (matični broj i naziv) Naseljeno mjesto (matični broj i naziv) Mjesna zajednica (matični broj i naziv) Matični broj SK Broj PK u SK Šifra PK u okviru općine Površina
Ulica	Linija	Kanton (redni broj i naziv) Općina (matični broj i naziv) Naseljeno mjesto (matični broj i naziv) Mjesna zajednica (matični broj i naziv) Matični broj SK Šifra PK u okviru općine Naziv Kućni brojevi
Kućni broj	Tačka	Kanton (redni broj i naziv) Općina (matični broj i naziv) Naseljeno mjesto (matični broj i naziv) Mjesna zajednica (matični broj i naziv) Matični broj SK Šifra PK u okviru općine Naziv ulice Broj

9. POSLOVI NADLEŽNIH TIJELA U VEZI S UVOĐENJEM I VOĐENJEM PODATKA O PROSTORNIM JEDINICAMA

Podatke o prostornim jedinicama u skladu s propisima vode, Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Federalno ministarstvo prostornog uređenja, Federalni zavod za statistiku i katastarski uredi za područje svoje nadležnosti

Poslovi Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove

Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove:

Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove vrši upravne i druge stručne poslove iz nadležnosti Federacije koji se odnose na: premjer, uspostavu i obnovu katastra nekretnina; katastar komunalnih uređaja osim poslova koji su zakonom dati u nadležnost kantona i općina; kartografiranje teritorija Federacije; geodetsko-kartografske poslove od značaja za odbranu; vođenje tehničke arhive originala planova i karata osnovnih geodetskih radova i drugih podataka dobivenih vršenjem geodetskih radova; komasaciju zemljišta i premjeravanje zemljišta za posebne potrebe; evidenciju na nekretninama i davanje prijedloga za reprivatizaciju imovine i inspekcijski nadzor nad poslovima premjera i katastra nekretnina, katastra zemljišta i katastra komunalnih uređaja.

Poslovi Federalnog ministarstva prostornog uređenja

Federalno ministarstvo prostornog uređenja:

- uspostavlja i održava jedinstveni informacijski sistem za cijeli prostor Federacije BiH;
- implementira zakonom i podzakonskim aktom propisan sadržaj informacijskog sistema, metodologiju prikupljanja podataka na jedinstvenim obrascima, uključujući pored ostalih i podatke za koje su nosioci tematskog područja Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove i Federalni zavod za statistiku.

Poslovi stručnih općinskih službi

Stručne općinske za područje svoje nadležnosti:

- vode podatke o svim prostornim jedinicama;
- izrađuju i održavaju osnovne i pregledne kartografske prikaze po jedinicama lokalne samouprave;
- unose u osnovne i pregledne kartografske prikaze podatke o granicama prostornih jedinica;
- unose u osnovne i pregledne kartografske prikaze i ostale podatke o prostornim jedinicama za koje je to propisano ovom metodologijom osim centroida;
- dijele popisne krugove u skladu s ovom metodologijom;
- provode korekciju granica popisnih i statističkih krugova u skladu s ovom metodologijom;
- određuju redne brojeve popisnih krugova u okviru statističkog kruga;
- određuju redne brojeve ulica i trgova u okviru naseljenih mjesta;
- izrađuju elaborate promjena s potrebnim obrascima;
- izrađuju plan dodjeljivanja brojeva zgrada (kućnih brojeva);
- rješenjima određuju odnosno ukidaju brojeve zgrada (kućne brojeve);
- izrađuju tehničku dokumentaciju za provođenje popisa i anketnih istraživanja.
- o svim promjenama granica izvršenim u SEPJ izvještava Federalnu upravu za geodetske i imovinsko-pravne poslove i Federalni zavod za statistiku;

- nakon unošenja podataka o nazivima, granicama i području jedinica mjesne samouprave dostavljaju te podatke Federalnom zavodu za statistiku u svrhu dodjeljivanja matičnog broja jedinici mjesne samouprave;
- podatke o dijeljenju popisnih krugova, odnosno korekciji granica statističkih odnosno popisnih krugova dostavljaju Federalnom zavodu za statistiku;
- podatke o promjenama naziva ulica i trgova, odnosno određivanju rednog broja ulicama i trgovima dostavljaju Federalnom zavodu za statistiku;
- rješenja o dodjeljivanju odnosno ukidanju kućnih brojeva, zajedno s iskazivanjem pripadnosti kućnog broja popisnom krugu dostavljaju Federalnom zavodu za statistiku;
- izrađenu tehničku dokumentaciju za provođenje popisa i anketnih istraživanja dostavljaju Federalnom zavodu za statistiku.

Poslovi Federalnog zavoda za statistiku

Federalni zavod za statistiku:

- utvrđuje metodologiju za uvođenje i vođenje jedinstvene evidencije i jedinstvenog registra prostornih jedinica;
- vodi alfanumeričke podatke u automatskoj obradi o svim prostornim jedinicama;
- vodi i ažurira podatke o prostornim jedinicama kao vremensku bazu podataka;
- na pismeni zahtjev Federalne uprave za geodetske-imovinsko pravne poslove i stručnih općinskih službi dostavlja podatke o prostornim jedinicama;
- određuje matične brojeve prostornim jedinicama;
- vodi evidenciju ulica i trgova za područje Federacije BiH;
- provodi nadzor nad izradom tehničke dokumentacije za provođenje popisa i anketnih istraživanja.

Poslovi tijela nadležnih za donošenje odluka o prostornim jedinicama

Tijela nadležna za donošenje odluka o prostornim jedinicama donose te odluke u skladu s podacima SEPJ i RPJ, tako da je iz odluka nadležnih tijela vidljivo postojeće stanje podataka u SEPJ i RPJ i novo stanje podataka.

Tijela nadležna za donošenje odluka o prostornim jedinicama dužna su odluke, odmah nakon njihovog donošenja, zajedno s pripadajućim kartografskim prikazima, dostaviti nadležnim katastarskim uredima i Federalnoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove.

PRILOZI

(obrasci)

- POPIS JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE..... RPJ-1
- POPIS GRADOVA..... RPJ-2
- POPIS NASELJENIH MJESTA..... RPJ-3
- POPIS KATASTARSKIH OPĆINA..... RPJ-4a
- POPIS KATASTARSKIH OPĆINA PO OPĆINAMA..... RPJ-4b
- POPIS STATISTIČKIH KRUGOVA..... RPJ-5a
- POPIS POPISNIH KRUGOVA..... RPJ-5b
- POPIS ULICA I TRGOVA..... RPJ-6
- POPIS ZGRADA..... RPJ-7
- POPIS JEDINICA MJESNE SAMOUPRAVE..... RPJ-8
- POPIS DOSTAVNIH PODRUČJA POŠTE..... RPJ-9
- DNEVNIK PROMJENA NA PROSTORNIM JEDINICAMA..... RPJ-PROM
- DNEVNIK PROMJENA NA KUĆNIM BROJEVIMA

(naziv nadležnog tijela)

POPIS JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Redni broj	Matični broj općine	Naziv općine	Sjedište općine	Promjena

U _____, ___ / ___ / _____

IZRADIO : _____

M.P.

Str. __

(naziv nadležnog tijela)

POPIS GRADOVA

(odnosi se na tip naseljenog mjesta; **g-gradski karakter** i o-ostalo)

Redni broj	Naziv kantona	Matični broj općine	Naziv općine	Naziv naseljenog mjesta	Promjena

U _____, ___ / ___ / _____

IZRADIO : _____

M.P.

Str. __

POPIS NASELJENIH MJESTA

Matični broj općine : _____

Naziv općine : _____

Matični broj	Naziv naseljenog mjesta	Pošanski broj	Promjena

U _____, ___ / ___ / _____

IZRADIO : _____

M.P.

Str. __

(naziv nadležnog tijela)

POPIS KATASTARSKIH OPĆINA
(preuzeto od Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove))

Matični broj katastarske općine	Naziv katastarske općine	Promjena

U _____, ___ / ___ / _____

IZRADIO : _____

M.P.

Str. __

(naziv nadležnog tijela)

POPIS KATASTARSKIH OPĆINA PO OPĆINAMA
(preuzeto od Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove)

Matični broj općine : _ _ _ _ _

Naziv općine: _____

Šifra K.O.	Naziv K.O.	Cijela ili dio K.O.	Matični broj naseljenog mjesta	Naziv naseljenog mjesta

U _____, ___ / ___ / _____

IZRADIO : _____

M.P.

Str. __

 (naziv nadležnog tijela)

POPIS STATISTIČKIH KRUGOVA

Matični broj općine : _ _ _ _ _

Naziv općine : _____

Mb naseljenog mjest	Naziv naseljenog mjest	Mb statističkog kruga	Mb KO	Naziv KO	Mb MZ	Naziv MZ	Cjeli ili dio u jedinice MZ	Napomena Promjena

U _____, ___ / ___ / _____

IZRADIO : _____

M.P.

Str. __

(naziv nadležnog tijela)

POPIS POPISNIH KRUGOVA

Matični broj općine : _ _ _ _ _

Naziv općine: _____

Mb naseljenog mjesta	Naziv naseljenog mjesta	Mb SK	Broj PK u SK	Redni broj PK u SK	Šifra K.O.	Naziv K.O.	Mb MZ	Naziv MZ	Pošanski broj	Šifra Pk u okviru općine	Napomena Promjena

U _____, ___ / ___ / _____

IZRADIO : _____

M.P.

Str. __

(naziv nadležnog tijela)

POPIS ULICA I TRGOVA

Matični broj općine : _ _ _ _ _

Naziv općine : _____

Mb naseljenog mjesta	Naziv naseljenog mjesta	Mb MZ	Naziv MZ	Mb SK	Šifra PK u okviru općine	Redni broj ulice / trga	Naziv ulice / trga	Kućni brojevi u ulici parni/neparni*	Promjena

* - navesti sve brojeve u nizu

U _____, ___ / ___ / _____

IZRADIO : _____

M.P.

Str. __

Naziv kantona : _____

(naziv nadležnog tijela)

POPIS ZGRADA

Matični broj općine : _ _ _ _ _

Naziv općine : _____

Matični broj naseljenog mjesta : _ _ _ _ _

Naziv naseljenog mjesta : _____

Mb SK kruga	Šifra PK u okviru općine	Redni broj zgrade u PK	Kućni broj	Redni broj ulice / trga u naseljenom mjestu	Promjena na kućnom broju

U _____, ___ / ___ / _____

IZRADIO : _____

M.P.

Str. __

(naziv nadležnog tijela)

POPIS JEDINICA MJESNE SAMOUPRAVE

Matični broj općine : __ _ _ _ _

Naziv općine _____

Mb naseljenog mjesta	Naziv naseljenog mjesta	Šifra PK u okviru općine	Matični broj MZ	Naziv MZ	Napomena

U _____, ___ / ___ / _____

IZRADIO : _____

M.P.

Str. __

(naziv nadležnog tijela)

POPIS DOSTAVNIH PODRUČJA POŠTE

Matični broj općine	Naziv općine	Mb naseljenog mjesta	Naziv naseljenog mjesta	Poštanski broj	Naziv poštanskog područja	Promjena

U _____, ___ / ___ / _____

IZRADIO : _____

M.P.

Str. __

_____ (naziv nadležnog tijela)

DNEVNIK PROMJENA NA PROSTORNIM JEDINICAMA
 (za sve prostorne jedinice vodi se odvojen dnevnik promjena)

Broj	Redni broj kanton	Matični broj prostorne jedinice	Naziv prostorne jedinice	Redni broj promjene /godina promjene	Tijelo koje je donijelo akt o promjeni	Vrsta, broj i datum akta	Datum stupanja na snagu promjene	Datum unošenja promjene u registar	Vrsta predmeta iz registra (Napomene)

U _____, ____ / ____ / _____

IZRADIO : _____

M.P.

_____ (naziv nadležnog tijela)

DNEVNIK PROMJENA NA KUĆNIM BROJEVIMA

Matični broj općine : ___ - ___ - ___

Naziv grada / općine : _____

Redni broj promjene /godina promjene	Naziv naseljenog mjest	Mb naseljenog mjest	Mb SK	Redni broj PK	Redni broj zgrade	Vrsta i broj rješenja	Datum rješenja	Datum unošenja u registar	Vrsta predmeta iz registra	Napomena

U _____, ___ / ___ / _____

IZRADIO : _____

M.P.

Str. __

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON _____ Upisati naziv _____

Podaci popisnog kruga (PK)

Općina _____ Upisati naziv _____

Naseljeno mjesto _____ Upisati naziv _____

Mjesna zajednica _____ Upisati naziv _____

Statistički krug _____

Ulice u PK

Redni broj	Naziv ulice	Kućni broj
------------	-------------	------------

_____ upisati puni naziv ulica _____ (upisati sve kućne brojeve pojedinačno)

_____ (upisati puni naziv ulica) _____ (upisati sve kućne brojeve pojedinačno)

_____ (upisati puni naziv ulica) _____ (upisati sve kućne brojeve pojedinačno)
itd.

U _____, ____ / ____ / _____

IZRADIO : _____

M.P.

Str. __

ŠIFARNIK VRSTA PROSTORNIH JEDINICA

Vrste jedinica	Slovčana šifra	Brojčana šifra
Država	DR	01
Entitet	EN	02*
Kanton	KA	05*
Općina	OP	06
Naseljeno mjesto	NA	07
Katastarska općina	KO	08
Mjesna zajednica	MZ	09
Statistički krug	SK	10
Ulica/trg	-	11
Kućni broj	-	12
Zgrada	-	13
Popisni krug	PK	14
Dostavno područje poštanskog ureda	PU	15

*- zbog usklađivanja sa teritorijalnim ustrojem države (Entitet RS-03 i Brčko distrikt BiH 04)

ŠIFARNIK ZA NIVOE VLASTI

Vrste jedinica	Slovačna šifra vrsta	Brojčana šifra vrste
Bosna i Hercegovina (država)	BIH	1
Federacija Bosne i Hercegovine (entitet)	F BiH	02
Republika Srpska(entitet)	RS	03
Brčko distrikt BiH		04
Kantoni	K	01-10

ŠIFARNIK ZA IZVOR PROMJENA

Puni naziv	Slovačna šifra vrsta	Brojčana šifra vrste
Ustav (BiH,F BiH, Kantona)	U	01
Službeni glasnik BiH	SG	02
Službene novine F BiH	SN	03
Službene novine kantona	SNK	04
Odluke općinskog vijeća	OV	05
Ostalo	OO	06

ŠIFARNIK ZA VRSTU PROMJENE

Vrste promjena (naziv)	Brojčana šifra vrste	Brojčana šifra vrste
• Nastanak	1	
Izdvajanjem		11
Dijeljenjem		12
Spajanjem		13
imenovanjem (samo ulice)		14
određivanje (samo za kućni br.)		15
• Prestanak	2	
Pripajanjem		21
Dijeljenjem		22
Spajanjem		23
ukidanjem (samo ulice.)		24
ukidanjem (samo za kućni br.)		25
• Promjena granice	3	
Izdvajanje		31
Pripajanje		32
Korekcija granice		33
• Promjena pripadnosti	4	
promjena pripadnosti višoj prostornoj jedinici		41
• Promjena naziva	5	
Preimenovanje		51
• Promjena statusa i Sjedišta	6	
promjena statusa		61
promjena sjedišta		62
• Tehnički ispravak	7	
Ispravak pogrešno objavljenih i pogrešno upisanih podataka		71

